

Munkaerő-gazdálkodás

Szegedi tények, tapasztalatok

Érdekes és sokakat érintő témát tekintett át a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának elnöksége tegnapi, csütörtöki ülésén. A szegedi városi tanács munkaügyi osztálya készítet egy alapos és körültekintő tájékoztatót a város munkaerőhelyzetéről. Bár igen sok szám illusztrálta az írásos anyagot, mégsem volt unalmas és érdektelen. Megtudhattuk belőle, hogy a közel 175 ezer szegedi lakosból 37 ezer 600 fiatalok, még nem munkaképes, 33 ezer 200 pedig már föltette van a munkaképes kornak. Tehát 102 ezer 200-an vannak olyan korban, hogy munkát vállalhatnak. Közülük 92 ezer 100-an dolgoznak is.

Kitűnt a jelentésből, hogy a munkaképes korúak száma az elmúlt esztendőben növekedett, de ez mégsem eredményezett lényeges változást az aktív keresők körében. Ennek több oka is van, az egyik az, hogy sokan továbbtanulnak közép- és felsőfokú iskolákban. Az aktív keresők száma csökken a városban, elsősorban azért, mert a környező településekről bejárók száma kevesebb lett, hiszen a falvakban is könnyen lehet munkát találni. Érdekes és ellentmondásos, hogy a nyugdíjasok foglalkoztatása mérséklődött, pedig a nyugdíjas emberek érdeklődése megfelelő munkaalkalmak iránt egyáltalán nem csapant. Azt is ki lehetett olvasni a számokból, hogy milyen ágazatokban találnak munkaalkalmat az emberek. Az iparban 31 ezren, az építőiparban közel tízezeren, s a nagyvárosi körülményekből adódóan igen sokan dolgoznak a kereskedelemben, az egészségügyi, szociális és kulturális élet területén.

Mint az országban általában, úgy Szegeden is a munkaerőpiacot évek óta a túlkéréslet jellemzi. A bejelentett munkaerőigény száma tavaly csak fokozó-

dott a megelőző évhez képest. Az összes munkaerő-keresletből legtöbbit az ipar jelentett be. A szakemberek megítélése szerint a vállalatok részéről megnyilvánuló munkaerőigény általában magasabb az indokoltnál. Elgondolkodtat, hogy a vállalatok nem is annyira a szakmunkásokat keresik, hanem a segéd- és betanított dolgozókból kelene jóval több számukra. A munkaerő-gazdálkodás jó értelemben vett mozgását jelzi, hogy a vállalatoknál bővült a létszámcsokkolás ellensúlyozására tett intézkedések köre. A legáltalánosabban alkalmazott módszer a munkaerő belső csoportosítása. De nem ritka ma már a munkaerő kölcsönadása sem. Elsősorban a téveszke adnak kölcsön létszámot ipari vállalatoknak. Néhány vállalatnál külföldi munkaerőt is foglalkoztatnak, illetve foglalkoztattak.

A munkaerő-gazdálkodás szorosan összefügg az új vállalkozási formákban belüli a legnagyobb arányt képviselő vállalati gazdasági munkaközösségek létrejöttével. Jelenleg Szegeden 199 vgm (1765 fő) és 56 gmk (228 fő) működik. E közösségeknek háromnegyed része az iparban és közel egynegyede az építőiparban fejt ki tevékenységét. Örvendetes, hogy számos munkáltató a technika korszerűsítésével igyekezett létszámlétszámát mérsékelni. Megállapította a szakszervezeti testület, hogy a munkaerő kereslet-kínálat eltéréseiből adódó problémák ellenére a vállalatok általában teljesítették a feladataikat, ez a tény alátámasztja azt is, hogy a jelzett létszámlétszám hiánya nagysága nem a termelési tervek megvalósításához szükséges igényt jelzi, hanem annál magasabbat.

Mivel a gazdálkodás körülményei, feltételei tovább szigorodnak, ezért jóval na-

gyobb vállalkozási, kezdeményezési készséget kell fölmutatniuk a vállalatoknak. A korszerűsítés követelményének megfelelően a munkaerőpiac jobb szervezése érdekében került sor a Munkaügyi Információs és Szolgáltató Iroda létrehozására Szegeden. Alapvető feladatai közé tartozik a munkaerő-kereslet és a munkavállalók és a munkáltatók igényeinek összehangolása. Az iroda rugalmasan és sokoldalúan látja el tennivalóit: segítséget ad létszámcsokkolás, elhelyezkedés koordinálásához, szakmunkás-, át- és továbbképzéséhez, munkajogi és pályakorrekciós tevékenységhez.

A szakszervezeti tisztségviselők megállapították, hogy a munkaerő-gazdálkodásban további szemléletváltozásra van szükség. A vállalati üzemi és munkaszervezés színvonala és gyakorlata ma még nem kielégítő, a gazdálkodók alig használják ki a rugalmas foglalkoztatási formákat (bedolgozó, nyugdíjas, rész-munkaidős stb.). A belső létszámtartékok feltárással és a veszteségidők csökkentésével rejlik lehetőségeket. A szakszervezeti szervek is úgy gondolják, hogy a munkaerő-kereslet mérséklésének egyik leghatékonyabb eszköze a termelékenység eddiginél gyorsabb növelése. Eppen ezért a rendelkezésre álló beruházási javak nagyobb részét kell a termelékenységet növelő fejlesztésekre fordítani.

Az előterjesztett tájékoztatóhoz az elnökség tagjai közül többen hozzászóltak, véleményüket mondták, javaslatokat tettek. Arra kérték a munkahelyi szakszervezeti tisztségviselőket, hogy körültekintően segítsék a vállalati munkaerő-gazdálkodás fejlesztését, színvonalasabb megoldását. Az elnökség tagjai ezután még néhány más előterjesztést és tájékoztatót hallgattak meg.

G. I.

Postások számvetése

Javuló szolgáltatások, több telefon

Amikor a közelmúltban a tomboló hóvihár félig-meddig megbénította az ország déli részének életét, nem kevésbé esett a postai összeköttetésekről sem, hiszen olyan településünk is volt, amelyet teljesen elvágtott a külvilágtól a vihar. A Szegedi Postaigazgatóság területén összesen 161 postahivatal munkája szenvedett kárt emiatt, s 24-ben volt hosszabb ideig „sikertelen telefon”. Hogy ezeknek a hibáknak a kijavítása, s a károk helyreállítása milyen erőfeszítéseket követelt a postai dolgozóitól, hangot kapott már korábban is a sajtóban. A Szegedi Postaigazgatóság tegnapi délelőtti rendezett műszaki-forgalmi konferenciáján, Rózsa István igazgató meleg szavakkal emlékezett meg a postai dolgozók tisztességűs erőfeszítéseiről.

A konferencián — amelyen ott volt Doros Béla, a Magyar Posta elnökhelyettese és Megyei László, a Postások Szakszervezete Központi Vezetőségének titkára is — áttekintették az elmúlt évben végzett munkát és foglalkoztak a közeljövő feladataival. A Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye területén illetékes Szegedi Postaigazgatóság dolgozói teljesítették valamennyi feladatát, sőt a postaforgalom és a távközlés fej-

lesztésével kapcsolatos terveket még túl is teljesítették. Jól vizsgázott a posta — alapította meg a postaigazgatóság vezetője —, az ötnapos munkahetével összefüggő feladatok megoldásából, annak ellenére, hogy mintegy 50 dolgozóval kevesebben végezték a feladatokat. A postai szolgáltatás színvonalának javítását szolgálta a csomag és egységdobozok árusításának bevezetése és a Német Szövetségi Köztársaság takarékbetétkönyveire történő forintkifizetés is.

Fontos feladat volt a VI. ötéves tervben előírt távbeszélőhálózat-fejlesztés és az erre az időre eső bővítések jól mutatják, hogy az állomások bekapcsolásának mértéke meghaladta az előírtakat. Új nyilvános telefonállomások szereltek fel összesen 152-öt, amelyből 33 távhívó és 44 nemzetközi távhívó kapcsolatra is alkalmas.

A jövő célkitűzéseiről szólva elmondták, hogy tovább kell javítani — különösen a kishivataloknál — a munka-körülményeket. A jobb körülmények a lakosság, az ügyfelek bizalmát is erősítik és nem kis segítséget nyújtanak a postai dolgozók körérzetének javításához — a munkaerő megtartásához. Ez annál is inkább fontos, mert a követelmények csak

növekednek a posta munkájával szemben. Az árbevétel tervet például 6,4 százalékkal kell túlteljesíteni a tavalyihoz képest. Fontos a következetes ellenőrzés, az udvarias, fegyelmezett kiszolgálás.

Sikeresnek tekintik a meghirdetett telefonkönyv-akciót. A könyvekkel befolyt összeg lehetővé teszi a nagyobb arányú telefonhálózat-fejlesztést, amelyet már az idén megkezdnek.

I. Zs.

A német nemzetiség kultúrájáért

Az anyanyelv oktatása, ápolása, használata — a nemzetiségi lét megőrzésének alapvető feltétele —, csak a nemzetiség és az állam szervek, az oktatási intézmények közös erőfeszítésével valósítható meg — hangsúlyozták a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetsége országos választmányának csütörtöki ülésén az MSZMP Politikai Főiskoláján tartott ülésen. A szövetség ez évi terveinek megvitatásakor elmondták: arra ösztönzik a magyarországi németeket, hogy minél többen tanulják és széles körben — a családban, az iskolában, a munkahe-

lyen — használják a német nyelvet. Szükségesnek vélik, hogy azokban a közösségekben és városokban, ahol az általános iskolában már oktatják a nyelvet, az óvodában is foglalkozzanak németül a gyermekekkel. Javasolták a kényelvű oktatás bevezetését ott, ahol adottak, vagy megteremtethetők ennek a feltételei. A Művelődési Minisztérium elé terjesztik az úgynevezett országos beiskolázású kétnyelvű általános iskola és kollégium telepítési helyre vonatkozó javaslatukat.

Mezőgazdaságunk erőpróbája

Szabó Sándor pártnapi előadása

Nagymágocs

Nagymágocs nagyközség és Árpádhalmi társközség mindennapi életéről, tanácsai munkáról, a szolgáltatásokról és az ellátásról tájékozódott és folytatott eszmecsere-t tegnap, csütörtökön Szabó Sándor, a megyei tanács elnöke, aki Dóczi Gábor szentesi tanácselnök, Berényi Ferenc, a nagyközségi pártbizottság titkára és Nagy Józsefné tanácselnök kíséretében és kalauzolásával megnézte a csaknem kész új postahivatal épületét, ellátogatott a népröntés-képzőházba, ahol a kisiparosok Markovics Mihály szocialista brigádja által szervezett termékbemutató látható. Majd Árpádhalmi az iskolát kereste fel, ahol a régi épületben jelentős társadalmi munkával közösségi terem kialakítása folyik. A volt tanáczháza épületében pedig meggyőződhetett arról, hogy milyen kulturált körülmények között folyik a körzeti orvosi rendelés, illetve az anya- és csecsemővédelem. Délután a nagymágocsi pártklubban rendezett pártnapon előadást tartott Szabó Sándor.

Négy fő kérdés köré csoportosította pártnapi beszédének mondanivalóját a megyei tanács elnöke. Ezek a témakörök élénken foglalkoztatják az embereket. Meddig tart még a fegyverkezési hajza, melyet az Egyesült Államok rákényszerít a világra, és miért fontos a béke megőrzése érdekében erőfeszítéseket tenni? Miként alakult országunk gazdasági helyzete, mit kell tennünk az elért életszínvonal, meglevő értékeink megőrzése érdekében? Végül: mit kell tenni azért, hogy a jelenlegi nehézhelyzetből kilábaljunk, a kibontakozás meggyorsuljon?

Mint ismeretes: küzdelmes gazdasági év volt a tavalyi, a cserearányok tovább romlottak, az ipar összességében nem tudta teljesíteni tervezett exportkötelezettségeit. Ráadásul a mezőgazdaságot aszály sújtotta, s ez megyénkben az átlagnál több kárt okozott. Mégis eredményesnek kell tekintenünk az elmúlt évet, mert jelentősen csökkent az adósságállomány, és sikerült megőrizni az ország fizetőképességét.

Az előadó részletesebben szólt a tavalyi aszályról, melynek hatására — országosan — a mezőgazdasági termelés mennyisége az 1982. évihez képest 3 százalékkal csökkent. Megyénk mezőgazdasági üzemek kedvező körülmények között kezdhették az idei esztendőt, noha az 1982-höz képest tavaly 30 százalékkal kevesebb gabona, 28 százalékkal kevesebb cukorrépa és 50 százalékkal kevesebb burgonya termelt. A kerteszi kultúrák is megőszöltek, a hosszantartó szárazságot, ezért zöldségből 25, gyümölcsből 33 és szőlőből 33 százalékkal kevesebb termelt az előző év-

hez viszonyítva. Ennek ellenére az állattenyésztés dinamikus fejlődött, a vágoállat-termelés 6 százalékkal nőtt. Természetszerűen igen sok gazdaságban gyengéredménnyel zárják a tavalyi évet. Megyénkben 27 tsz lett pénzügyileg hiányos, ez összesen 240 millió forintot tesz ki. Saját alapjából rendezti a veszteséget 16, gyorsított szanalással 10 és hagyományos módon pedig egy termelőszövetkezet. A szanált szövetkezetek pénzügyi hiánya 128 millió forint, veszteségük értéke 58 millió forint.

A termelőszövetkezetek többségének saját forrásaira, tartalékalapjaira támaszkodva kell kigazdálkodnia a múlt évi veszteséget. Nem kis gondot okoz ez, mert jó néhány gazdaságot a hóvihár is megkárosított. Nehéz helyzetet teremt az is, hogy a mezőgazdasági termelői áraknál nagyobb mértékben emelkednek az ipari anyagok árai, s ez több területen fokozza a jövedelmezőség romlását. Időszakonként gépek, alkatrészek, műtrágyák és növényvédők hiánya zavart a termelést. Igen komoly gond, hogy romlik a termelői kedv a zöldségfélék esetében, lelassult a szőlő- és gyümölcsfeldolgozás.

illetőleg nem gazdaságos az öntözés, pedig jó néhány gazdaságban szükséges lenne az öntözéses termelés bővítése. Sok helyen a szükséges gépek megvásárlására nincs elegendő pénz.

A megyei tanács elnöke az idei feladatokról szólva hangsúlyozta: a gazdasági munka fő célja továbbra is a népgazdaság helyzetének javítása, a fizetőképesség megőrzése, az elért eredmények védelme. Elengedhetetlen a hatékonyság növelése. Minden üzemben, tszben szükséges mozgósítani a tartalékokat, javítani a termékek minőségét. A mezőgazdasági termelésben az időjárás tényezőnek még mindig nagy a szerepe, ezért az öntözést, annak feltételeit meg kell teremteni. Igen nagy feladat a minden eddiginél több gabona megtermelése is.

Végezetül szólt az előadó a tanácsi közigazgatás korszerűsítéséről, a legfontosabb feladatokról: a lakásépítésről, az iskolai tantervek és szociális otthonok létrehozásának programjáról. Elismerően szólt a nagymágocsi és árpádhalmi községterületét is kifejező társadalmi munkáról, melyre ebben az évben is nagy szükség van a megye minden településén.

B. GY. GY.

Tollfeldolgozó Makón

Jelentős eseményre került sor tegnap Makón. HUNGAROFEDER (Magyar-toll) néven új üzemet alapítottak korábban a Lenin Tsz területén, a rákosi tanva-központban, a volt zöldség-szártó üzem épületében. Az ünnepélyes üzemavatóra érkezett vendégeket a Lenin Tsz központjában Vizi István tsz-elnök köszöntötte. Említette, hogy az üzem alapításának gondolata a HUNGAROTEX révén 1982 tavaszán merült fel. Tegnap, csütörtökön délelőtt azonban már termelésben láthattuk a tollmosó, -tisztító, -osztályozó üzemét és magát a varrodát is. A nem oly régen még tehénistállóként szolgáló épületben most „Betti”, „Lotti”, „Iris”, „Lísa”, „Diana” és ehhez hasonló márkanevű pehelypanlancokat, s még név nélkül szereplő úgynevezett ianában modelleket is, továbbá sokféle különféle méretű és minőségű párnát láthattunk gyártás közben. Szó volt arról, hogy később tollbelyveket, belső turistatölgözeteket, és hálósákokat is gyártanak majd itt.

Az üzemnek három alapító tulajdonosa van. A szervező részvényes a HUNGAROTEX Külszervezet Vállalat. A másik a makói Lenin Tsz, a harmadik pe-

dig a Bettfederfabrik Victor Bauer osztrák cég.

A magyar baromfitoll minősége hagyományosan világhírű. E jó tulajdonsága ellenére is inkább nversanyagként, semmint késztermékként — vásárolták fel, és további feldolgozás után mint magyar tollból készült ágyneműt reklámozták, forgalmazták szerte a világon. A magyar toll mostantól kezdve önálló márkaként is megjelenik majd a világpiacra. Ehhez a gyártástechnológiát a géprendszereket és a licencet, illetve a know-how-t az osztrák Bauer-cég adja. A forgalmazó a HUNGAROTEX Külszervezet Vállalat a hazai textilgyárak úgynevezett angin anyagait exportálja majd kész ágynemű formájában. A makói Lenin Tsz pedig a tollat termeli és biztosítja.

A tegnapi avatóünnepségen elmondták, hogy a tervezett 200 millió forint éves termelési érték — a rendelkezésre álló toll ágyneműbe való bedolgozása — csupán napi egy nvolcórás műszakra vonatkozik. Amennyiben azonban az új magyar ágyneműgyárművek kapások lesznek a külszervezet, úgy a termelést egészen rövid idő alatt meg lehet majd többszörözni. Az eddigi kereskedelmi hírvéres alapján komoly érdeklődés van Japán cégek részéről is.

Az avatóünnepségen részt vett Szabó József, a HUNGAROTEX vezérigazgatója is, aki elmondta, hogy jelenleg a világ 10 nagy országával van üzemi, termelési érdekeltégű kapcsolata a HUNGAROTEX-nek. Ez a kapcsolat az Egyesült Államoktól Kanadáig, Spanyolországtól Franciaországig terjed. Am olyan üzemi érdekeltége eddig a HUNGAROTEX-nek sem volt, amely nyugati tőkebefektetéssel Magyarországon található. Ez a makói az első. Egyezség szerint a várható nyereséget — amit a közös vállalatból remélnék az alapítók — „beforgatott” tőke arányában osztják fel.

CS. J.